

Rita Wevers

Onderwerp: FW: BKO
Bijlagen: 11 opdracht bko mei.doc

Van: Herman Zwart
Verzonden: woensdag 27 april 2011 9:46
Aan: Mailgroep College
CC: Mailgroep DT leden; Marcel van Dijk; Nancy IJnema
Onderwerp: BKO

Heb nog paar kleine wijzigingen aangebracht in opdracht-document, n.a.v. opmerkingen gisteravond.

- onderdeel **regionale context** heb ik verplaatst naar punt 4
- heb **missie en visie** toegevoegd als orientatiepunt in bko/debat
- besluit gemeenteraad is '**duurzaam**' i.p.v. bindend en richtinggevend
- er komt compact **projectorganisatie** (college 2x, gs, griffier, externe projectleider); raad wordt via presidium tussendoor geïnformeerd.

Opdracht wordt a.s. maandag door college vastgesteld.

Gewijzigde opdracht stuur ik deze week toe aan bureaus (met opmerking dat deze maandag formeel vastgesteld wordt).

Met vriendelijke groet
Herman Zwart
Secretaris-directeur

Gemeente Dalfsen

T (0529) 48 83 01
M 06 24922674
E h.zwart@dalfsen.nl
I www.dalfsen.nl

Opdracht bestuurskrachtonderzoek Dalfsen i.k.v. op te stellen notitie bestuurlijke constellatie Dalfsen.

1. Aanleiding voor het doen van onderzoek naar de bestuurlijke constellatie.

In de raadsvergadering van eind januari is gesproken over het voornemen van de colleges van Hardenberg en Ommen om te komen tot een ambtelijke fusie van beide organisaties. Genoemde ambtelijke fusie was verrassend en werd in het debat door de raad (impliciet) van een strategische component voorzien: aannemende dat die fusie tot een bestuurlijke fusie leidt, wat wordt dan de positie van Dalfsen in de regio, een dan (getalsmatig) relatief kleine speler tussen Zwolle (125.000 inwoners) en Hardenberg/Ommen (85.000 inwoners) in.

Naar aanleiding hiervan is door de burgemeester toegezegd dat het college onderzoek gaat doen naar de bestuurlijke constellatie van Dalfsen en 'medio dit jaar' met een notitie komt.

Achtergrond: Dalfsen bereidt een ambtelijke samenwerking met Staphorst en Zwartewaterland voor, op basis van het concept van shared services. Dit op basis van een besluit van de colleges van de 3 gemeenten. De samenwerking is pas voor een klein deel geïmplementeerd. De colleges en de stuurgroep van gemeentesecretarissen hebben Ommen vanaf het begin het aanbod gedaan in die samenwerking mee te doen. Ommen heeft toen dat aanbod niet (kunnen) oppakken, deels door de focus op versterking van de interne organisatie.

2. Onderzoek naar de bestuurskracht van Dalfsen. Opdrachtgever.

Om goed zicht te krijgen op de bestuurlijke constellatie, is het college van plan een onderzoek te doen naar de (huidige en toekomstige) bestuurskracht van Dalfsen. ¹ Hoe doet Dalfsen het nu? Wat zijn onze kwaliteiten en waar liggen verbeterpunten? Welke relevante ontwikkelingen spelen er de komende jaren, zoals decentralisatie van taken. Is Dalfsen in staat om ook de komende 5-10 jaar, in samenspel met haar partners (overheden, instellingen, lokale gemeenschappen, de regio) haar taken op een kwalitatief goede manier uit te voeren?

Met het presidium heeft inmiddels een gedachtewisseling hierover plaatsgevonden, aan de hand van een procesnotitie. ² Onlangs is samen met KING een workshop gehouden ³, met als doel zicht te krijgen op voor Dalfsen belangrijke elementen voor dat onderzoek, het proces en de inhoud, en de te volgen procedure om te komen via een bestuurskrachtonderzoek (bko) naar een notitie bestuurlijke constellatie. Tevens moest de workshop de belangrijkste bouwstenen leveren voor de opdrachtformulering aan een extern bureau dat het bko gaat uitvoeren.

Tijdens de workshop is afgesproken dat het college opdrachtverlener voor het onderzoek en de op te leveren notitie bestuurlijke constellatie is, de gemeenteraad wordt over de conceptopdracht geconsulteerd en regelmatig geïnformeerd (presidium)/betrokken.

3. Kern van het bestuurskrachtonderzoek Dalfsen. Uitgangspunten en proces.

College en gemeenteraad willen zicht hebben op de staat waarin Dalfsen zich nu en 'straks' bevindt, voor wat betreft het kwalitatief goed kunnen uitvoeren van haar ambities en taken. Zicht hebben dus op haar bestuurskracht. De achtergronden voor dit onderzoek zijn vermeld onder 1.

In het onderzoek gaan we kijken naar wat goed is en naar wat beter kan en moet. Het is geen afreken-onderzoek (het gaat niet om bestuurderskracht), het gaat niet alleen om het opleveren van lijstjes (benchmarks), het gaat ook om het toekomstig samenspel met partners en misschien wel primair om het lerend effect van het onderzoek: waar zijn we goed in en waar moeten we accenten leggen naar de toekomst toe?

Het college hanteert een aantal uitgangspunten bij het onderzoek:

- Vertrekpunt is **bestuurlijke zelfstandigheid** van Dalfsen. Dalfsen blijft zelfstandig, tenzij voorliggend traject tot een andere conclusie leidt.

¹ KING verstaat onder bestuurskracht: het vermogen van een overheidsorgaan de wettelijke en autonome taken en ambities op een adequate manier uit te voeren en in de bestuurlijke en maatschappelijke context de juiste verbindingen aan te gaan.

² Procesnotitie: zie bijlage

³ De workshop is gehouden op 13 april. Deelnemers waren: college, directie, presidium, griffier en bestuurlijk adviseur provincie Overijssel, 2 adviseurs van KING

- De **missie en visie 'Bij Uitstek Dalfsen!'** is een belangrijk oriëntatiepunt.
- Het bko en de op te stellen notitie bestuurlijke constellatie leiden tot een besluit van de gemeenteraad dat **duurzaam** is.

Ten aanzien van het proces en de inhoud van het bko vindt het college een aantal zaken van belang:

- Het bko moet leiden tot **bevindingen**. Wat is de staat van Dalfsen? Waar ligt juist haar kracht en identiteit? Waar liggen ontwikkelpunten? Waar moet de focus liggen? Het college wil niet dat het bureau met een kant en klaar advies komt. Dat doet ook geen recht aan de intentie om op basis van de uitkomsten van het bko het gesprek aan te gaan. Met de gemeenteraad, met de interne organisatie, met maatschappelijke instellingen, met bestuurlijke partners etc.
- Ook in het onderzoek wil het college ruimte bieden aan **participatie**. In het bko vindt samenspraak plaats met gemeenteraad, organisatie, partners, lokale gemeenschappen, stakeholders en 'ongeorganiseerde burgers'. Benader niet altijd dezelfde mensen en groepen.
- Het proces verloopt open, transparant en kwetsbaar. Voordat het bko begint, ligt er een **communicatieplan**.
- Er moet worden opgehaald '**wat er al is**' en aangesloten bij wat al gedaan is. Deels gaat het om 'objectief' materiaal zoals benchmarks. Dat geeft een beeld hoe Dalfsen het nu doet. Voorbeelden: klanttevredenheidsonderzoeken (doen we eens per 2 jaar), oordeel provincie over Dalfsen i.k.v. het project Interbestuurlijk Toezicht (stoplicht-rapport), onderzoek buitendienst, rapport rekenkamercommissie over burgerparticipatie.
- Breng in beeld hoe Dalfsen haar (huidige en toekomstige) **taakstelling in kwalitatieve zin** oppakt (bestuurlijk, ambtelijk)
- Let ook op goed **werkgeverschap** van de gemeente, i.r.t. ontwikkelingen op de arbeidsmarkt (krimp, ontgroening).
- Voor de begeleiding van het proces komt er een compacte **projectgroep**. Samenstelling: burgemeester, wethouder, secretaris-directeur, griffier, projectleider van het bureau. De gemeenteraad wordt tussendoor via het presidium geïnformeerd.

4. De te nemen stappen, procedure en planning.

In globale zin worden de komende maanden de volgende processtappen gezet:

- **Oprachtformulering** voor het bko door het college (raad wordt geconsulteerd)
- **Selectie bureau** door het college (presidium wordt geïnformeerd)
- **Uitvoering bko** door bureau; leidt tot rapport met bevindingen (geen advies); uiterlijk 1 september gereed
- College start op basis van dat rapport **dialogoog** (intern, met raad en organisatie) en met samenleving; dialoog levert kaders voor finaal besluit raad
- College overziet het geheel (bko, dialoog), betreft **scenario's** voor samenwerking daarbij (brengt onder meer in beeld in welke regionale context Dalfsen zich bevindt en welke dynamiek en ontwikkelingen verwacht worden; daarnaast de 4 mogelijke samenwerkingsvarianten), komt tot een conclusie en maakt **voorstel** voor gemeenteraad. Totaal is **notitie bestuurlijke constellatie**.
- Gemeenteraad neemt finaal en duurzaam **besluit** over die notitie Planning: oktober.

Het is goed op te merken dat in een latere fase het traject in de discussie betrokken worden de scenario's voor samenwerking. Niet te vroeg. Eerst moet het bko zijn beslag krijgen; dat gaat over 'wie we zijn', waar we goed in zijn en wat de uitdagingen/verbeteropgaven voor de toekomst zijn. Op basis daarvan formuleert het college voorstellen. Dan pas komt het thema samenwerking op tafel. De gemeenteraad kan, nadat het bko gereed is en de dialoog start, wel al vast aan het college kaders meegeven, ook voor samenwerking.

5. Verzoek aan bureaus. Belangrijke data.

De bureaus wordt verzocht, gegeven het idee van Dalfsen voor het bko en de hiervoor geformuleerde relevante aspecten daarin, met een Plan van aanpak voor het bko te komen, met bijbehorende offerte.

Als volgt:

- **Oriënterend gesprek** met de bureaus, door burgemeester en secretaris-directeur (op 26 april)

- Het college vraagt de opdracht, aan de hand van voorliggende opdracht, te komen met Plan van aanpak en offerte (brief wordt 28 april verzonden)
- Bureaus leveren 11 mei **Plan van aanpak en offerte** in. Op 13 mei worden deze **gepresenteerd**.
- Het college maakt op 16 mei de **keuze welk bureau** de opdracht krijgt.
- Het **bureau start** maandag 23 mei met het bko.
- Uiterlijk 1 september levert het bureau het **rapport bko** op.

Het college van burgemeester en wethouders van Dalfsen.
2 mei 2011.